

Community Based seed saving and Breeding

Het belang van open bestoven rassen

Het Vlaamse landschap

24 november 2017

Tell me who you are
I'll tell you who I am

Netwerk Zelf Zaden Telen

***Onze missie is het in stand houden en
de ontwikkeling van
bedrijfseigen rassen en gewassen***

Breed Netwerk van geïnteresseerden en betrokkenen vanuit andere hoeken

Vakgroep van professionele tuinders die aan de slag zijn met zaadselectie en -teelt

Ondersteuning van Stichting Zaadgoed

Netwerk Zelf Zaden Telen

Breed Netwerk (tuinders, beleidsmensen, onderzoekers, VELT, hobbytuinders,...)

Activiteiten:

- Studiedag
- Deelname aan conferenties/seminaries

Tuinders – Netwerk Zelf Zaden Telen

Vakgroep – professionele tuinders

- Individueel: zaadvermeerdering en selectie
- Uitwisseling van kennis (bedrijfsbezoeken, workshops,...)
- Uitwisseling van zaden, uitgangsmateriaal
- Gezamenlijk reinigen van zaden – ILVO
- Rassenproeven zaadvast i.s.m. Inagro

Overkoepelend:

- Communicatie: website, filmpjes, nieuwsbrief
- (informeel) overleg met beleidsmensen

Ontwikkelingsfase:
hebben we een structuur nodig voor
onze verdere ontwikkeling?

Tuinders – Netwerk Zelf Zaden Telen

Zaadvermeerdering en selectie

Jelle Jacobs, Le Pic-Vert, groene en rode spruitjes, prei e.a.

Rolle De Bruyn, De Hogen Akker, verschillende soorten warmoes, 2 soorten seldero.a. holpijp-selectie

An Verboven, De Zonnekouter, prei, groene selder, knolvenkel, roodlof testen

Antoine De Paepe, De Kollebloem, bloemkool, prei, rode biet, gele biet,...

Johan Hons, Het Eikelenhof, lupine, suikermais, prei, spruitjes

Katia Delmotte, Symbiose, tomaten, snijsla, meloenen

Karel Houdmont, Ourobouros – paprika's e.a.

Christel Van Vooren, Netelvuur – Aardend Werk, kruiden en bloemen

Greet Lambrecht, Akelei, prei, pastinaak, rode biet, rode warmoes, schorseneer, gewone warmoes, Erwtten,...

Rosette Hendrix, BiobijBernd, bloemen

...

Tuinders – andere initiatieven zaadselectie

De Nieuwe Tuin

Aardend Werk/Bio bij Bernd/Biosano

Tuinders - Ervaring dynamiek zaadvaste rassen vanuit Biosano/Bingenheimer Saatgut

- 245 biobedrijven in België gebruiken zaadvaste rassen van Bingenheimer Saatgut
- Groenteteelt en rassenproeven: feedback en uitwisseling i.f.v. huidig én toekomstig aanbod
- Soms zaadvermeerdering
- Netwerk eerder dan klassieke vertegenwoordiger-klant relatie
- “Community” met eenzelfde overtuiging rond het belang van zaadvaste rassen
- Deel van het Netwerk Bingenheimer Saatgut – Kultursaat – Vermeerderaars...

Netwerk voor biologische groentenzaden

sinds ca. 1985

„Initiativkreis für Gemüsesaatgut aus biologisch-dynamischem Anbau“

➔ **Decentrale zaadteelt bij een 100-tal professionele tuinders**

sinds ca. 1990 Allerleirauh

Sinds 2001 Bingenheimer Saatgut AG

➔ **Centrale na-oogst verwerking van de zaden en verkoop**

Ökologische Saaten

bingenheimer
saatgut

sinds 1994

Verein Kultursaat e.V.

➔ **Instandhouding, ontwikkeling nieuwe rassen en onderzoek veredelingsmethoden**

MOTIVE

WIR WOLLEN KULTURPFLANZEN...

... entwickeln, die als **Nahrungsmittel** uns Menschen im umfassenden Sinne unterstützen und fördern.
... in ihrer **Integrität** respektieren und auf der Basis eines achtsamen Tuns weiterentwickeln.
... als **Kulturgut** erhalten, weiterentwickeln und allen Menschen zur Verfügung stellen.

PROZESS

BIODYNAMISCHER ANBAU

die Züchtung findet unter biologisch-dynamischen Anbaubedingungen statt

EINBETTUNG

IM ERWERBSANBAU

das Wachstum der Zuchtbestände und viele Züchtungsschritte finden auf Gemüsebaubetrieben – oder in Kooperation mit ihnen – statt; ein Austausch mit der Praxis ist unmittelbar möglich

ZUWENDUNG

DES ZÜCHTENDEN

durch viel Aufmerksamkeit und Beobachtung entsteht eine besondere – der Sortenentwicklung förderliche – Verbindung zwischen Mensch und Pflanze

EIGNUNG FÜR DIE VERMARKTUNG

Haltbarkeit, Gleichmäßigkeit und Transportfähigkeit machen das Gemüse „marktfähig“

„GESUNDE“

INHALTSSTOFFE

die Erhöhung des Gehaltes an erwünschten Substanzen (z.B. Zucker) und die Reduktion qualitätsmindernder Stoffe werden berücksichtigt

„ARTGERECHT“

ein ausgeglichenes Wachstum fördert das Potential der Pflanze und ermöglicht der Sorte, ihre eigene Harmonie zu bilden

PRODUKT

EIGNUNG FÜR DEN ERWERBSANBAU

Gesundheit, Ertrag und Wüchsigkeit gehören zu einem erfolgreichen Anbau

INNOVATIVE METHODEN

die Anwendung z.B. von Eurythmie und Klängen zur Unterstützung der Pflanzenentwicklung wird erprobt

GUTER GESCHMACK

Ausgewogenheit in Süße und Aroma sind Grundlage eines wohlschmeckenden Gemüses

STANDORTANPASSUNG

die Klima- und Bodenverhältnisse sind maßgebend für die unterschiedlichen Selektionsentscheidungen

PFLANZENGEMÄßE ZUCHTMETHODEN

Eigenschaften werden nicht nach Wunsch in die Pflanze „hinein gepresst“ sondern durch genaue Beobachtung aus der Pflanze „heraus entwickelt“. Zur Anwendung kommen u.a. positive Massenauslese, Einzelpflanzen-Selektion und gezielte Kreuzung

DIESE ASPEKTE WERDEN BEI DER BIODYNAMISCHEN ZÜCHTUNG MIT UNTERSCHIEDLICHER GEWICHTUNG BERÜCKSICHTIGT

Handel en consument

Enthousiaste samenwerkingen tussen koks en tuinders die werken met zaadvaste rassen:
Monde de Mille Couleurs – Kobe Desramault en EatLovePizza,
Ons Logisch Voedsel en Seppe Nobels, kookboeken met verhaal van deze tuinders.

Projectvoorstel zaadvaste rassen
o.l.v. CCBT – engagement Biofresh en Colruyt

Korte keten – CSA's, winkels
Vroege Mechelse Bloemkool

Buitenland – Odin, Naturata, Coop

Proces en productkwaliteit!

Onderzoek

Inagro en PCG

- Rassenproeven gemengd hybriden-zaadvast, enkel zaadvast
- Partner in ketenproject voorstel

Beleid – wijziging uitvoeringsbesluit retributies registratie

Het wijzigingsbesluit wijzigt een aantal retributies voor opname in de rassenlijst: de aanvraagprijs, prijs OHB-onderzoek, prijs CGW-onderzoek en de prijs voor het behoud van de inschrijving.

- Voor zogenaamde ‘instandhoudingsrassen’ en ‘rassen ontwikkeld voor teelt onder bijzondere omstandigheden’, is de retributie voor inschrijving op de rassenlijst verlaagd naar 50 euro voor een instandhoudingsras en naar 25 euro voor een ras ontwikkeld voor teelt onder bijzondere omstandigheden (de zogenaamde hobbyrassen).
- Naar analogie met de retributies voor het beheer van de rassenlijsten voor landbouw- en groentegewassen zijn nu ook retributies voorzien voor het beheer van het rassenregister voor rassen van teeltmateriaal van fruitgewassen.
- De nieuwe tarieven kan u vinden op:
- http://lv.vlaanderen.be/sites/default/files/attachments/overzicht_van_retributies_akkv.pdf
- Andere belangrijke wijziging is dat u vanaf nu een factuur zult ontvangen om de retributie voor de neerlegging van de aanvraag tot inschrijving zult ontvangen en deze pas daarna dient te betalen en niet meer ‘spontaan’ zoals voordien.

http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_wet/wet.pl

Beleid – wijziging uitvoeringsbesluit retributies registratie

Instandhoudingsrassen : landrassen en rassen in de landbouw die zich op natuurlijke wijze hebben aangepast aan de lokale en regionale omstandigheden, die door genetische erosie worden bedreigd.

**Rassen ontwikkeld voor teelt onder bijzondere omstandigheden:
Groenterassen die geen intrinsieke waarde hebben voor de commerciële productie van gewassen maar die ontwikkeld zijn voor teelt onder bijzondere omstandigheden.**

TE INNEN BEDRAGEN PER RAS (in euro)	KLASSEN				
	A suikerbiet	A maïs	B	C	D
1. neerlegging van de aanvraag tot inschrijving					
nieuw ras	237				
instandhoudingsras van landbouwgewassen of van groentegewassen (1) (2)	50				
voor teelt onder bijzondere omstandigheden ontwikkeld ras (3)	/		/	/	25
2. onderzoek naar OHB, voorschot per onderzoeksperiode (4)					
710					
3. onderzoek naar de CGW, per onderzoeksdoeleinde en per onderzoeksperiode (5)					
eerste en tweede onderzoeksperiode	1540	1660	1185	1185	830
derde en volgende onderzoeksperiode	1540	1660	1185	710	830
4. jaarlijks behoud van de inschrijving					
eerste jaar	118		118	118	118
tweede jaar	237		237	237	189
derde jaar	356		356	356	237
vierde jaar en volgende jaren, per jaar	474		356	356	237
instandhoudingsras van landbouwgewassen of van groentegewassen (1) (2)(alle jaren na inschrijving)	0		0	0	0
voor teelt onder bijzondere omstandigheden ontwikkeld ras (3) (alle jaren na inschrijving)	/		/	/	0

Beleid – wijziging uitvoeringsbesluit retributies registratie

- Voor deze rassen gelden ook andere procedures voor registratie (niet gewijzigd) en specifieke regels voor het in de handel brengen van de zaden.
- Voor nieuw ontwikkelde rassen die men voor de beroepsteelt in de handel brengt verandert er niets – DUS criteria, hogere retributies,...

Beleid – wijziging uitvoeringsbesluit retributies registratie

ff.instandhoudingsras van een landbouwgewas:

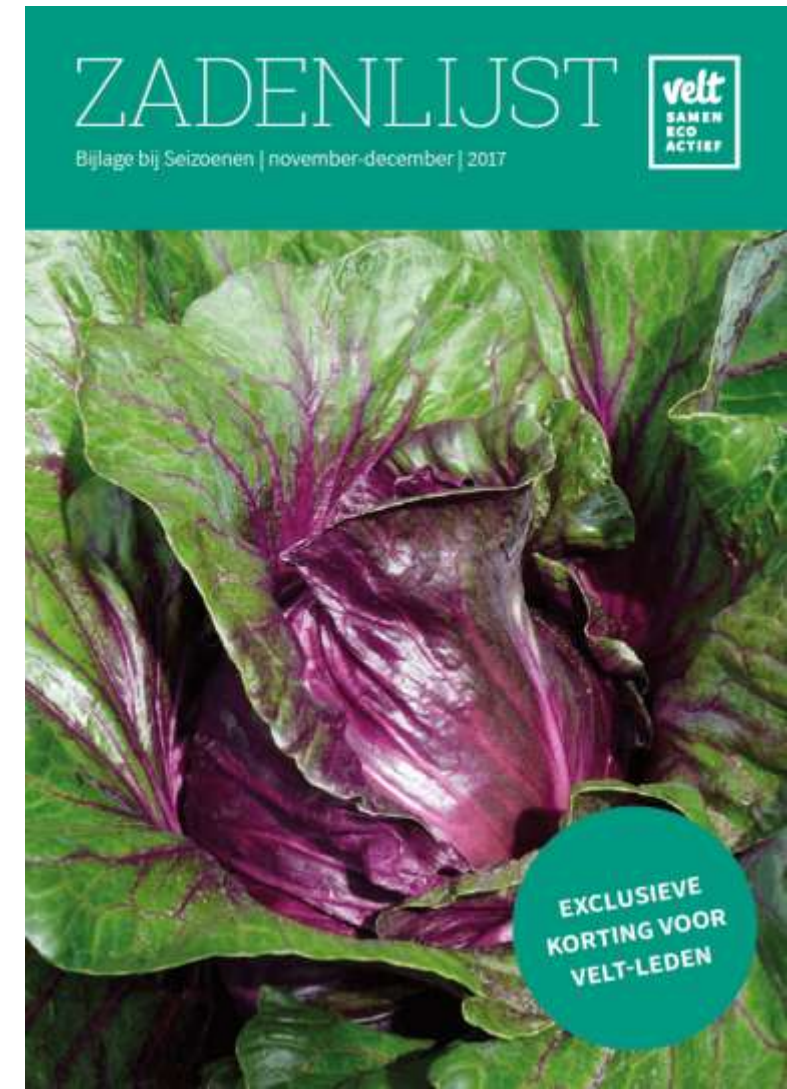
- 1°.landras van een landbouwgewas, of
- 2°.ras van een landbouwgewas, dat zich op natuurlijke wijze heeft aangepast aan de lokale en regionale omstandigheden, dat door genetische erosie wordt bedreigd;.

Er worden vier onderdelen toegevoegd, luidende:

- gg.instandhoudingsras van een groentegewas:
 - 1°landras van een groentegewas, of
 - 2°ras van een groentegewas, dat van oudsher op bepaalde plaatsen en in bepaalde gebieden wordt gekweekt,
 - dat door genetische erosie wordt bedreigd;
- hh.landras: een stel populaties of klonen van een plantensoort die zich op natuurlijke wijze hebben aangepast aan de milieuomstandigheden van hun gebied;
- ii.genetische erosie: verlies, in de loop van de tijd, van genetische diversiteit tussen en binnen populaties of rassen van dezelfde soort, of verkleining van de genetische basis van een soort door menselijk ingrijpen of milieuveranderingen;
- jj.voor teelt onder bijzondere omstandigheden ontwikkeld ras: ras dat geen intrinsieke waarde heeft voor de commerciële productie van gewassen, maar dat ontwikkeld is voor teelt onder bijzondere omstandigheden.

Ondersteunend - partners

- VELT en VELT zadenwerkgroep
- Landwijzer
- Zadenbibs
- 't GROM
- ...

Ik produceer vitaliteit

Fien

OPLEIDING BIO-LANDBOUW
www.landwijzer.be

Ik zaai diversiteit

Anieke

OPLEIDING BIO-LANDBOUW
www.landwijzer.be

